

LEGEA Nr. 52/2003

privind transparenta decizionala in administratia publica*)

*) Republicata in temeiul art. II din Legea nr. 281/2013 pentru modificarea si completarea Legii nr. 52/2003 privind transparenta decizionala in administratia publica, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 679 din 5 noiembrie 2013, dandu-se textelor o noua numerotare.

Legea nr. 52/2003 privind transparenta decizionala in administratia publica a fost publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 70 din 3 februarie 2003, iar ulterior a fost completata prin Legea nr. 242/2010 pentru completarea Legii nr. 52/2003 privind transparenta decizionala in administratia publica, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 828 din 10 decembrie 2010.

CAPITOLUL I

Dispozitii generale

Art. 1. - (1) Prezenta lege stabileste regulile procedurale minimale aplicabile pentru asigurarea transparentei decizionale in cadrul autoritatilor administratiei publice centrale si locale, alese sau numite, precum si al altor institutii publice care utilizeaza resurse financiare publice, in raporturile stabilite intre ele cu cetatenii si asociatiile legal constituite ale acestora.

(2) Legea are drept scop:

a) sa sporeasca gradul de responsabilitate a administratiei publice fata de cetatean, ca beneficiar al deciziei administrative;

b) sa implice participarea activa a cetatenilor in procesul de luare a deciziilor administrative si in procesul de elaborare a actelor normative;

c) sa sporeasca gradul de transparenta la nivelul intregii administratii publice.

Art. 2. - Principiile care stau la baza prezentei legi sunt urmatoarele:

a) informarea in prealabil, din oficiu, a persoanelor asupra problemelor de interes public care urmeaza sa fie dezbatute de autoritatile administratiei publice centrale si locale, precum si asupra proiectelor de acte normative;

b) consultarea cetatenilor si a asociatiilor legal constituite, la initiativa autoritatilor publice, in procesul de elaborare a proiectelor de acte normative;

c) participarea activa a cetatenilor la luarea deciziilor administrative si in procesul de elaborare a proiectelor de acte normative, cu respectarea urmatoarelor reguli:

1. sedintele si dezbaterile autoritatilor si institutiilor publice care fac obiectul prezentei legi sunt publice, in conditiile legii;

2. dezbaterile vor fi consemnate si facute publice;

3. minutele acestor sedinte vor fi inregistrate, arhivate si facute publice, in conditiile legii.

Art. 3. - In sensul prezentei legi, termenii de mai jos se definesc astfel:

a) act normativ - actul emis sau adoptat de o autoritate publica, cu aplicabilitate generala;

b) luarea deciziei - procesul deliberativ desfasurat de autoritatile publice;

c) elaborarea de acte normative - procedura de redactare a unui proiect de act normativ anterior supunerii spre adoptare;

d) recomandare - orice punct de vedere, sugestie, propunere sau opinie, exprimata verbal sau in scris, primita de catre autoritatile publice de la orice persoana interesata in procesul de luare a deciziilor si in procesul de elaborare a actelor normative;

e) obligatia de transparenta - obligatia autoritatilor administratiei publice de a informa si de a supune dezbaterii publice proiectele de acte normative, de a permite accesul la luarea deciziilor administrative si la minutele sedintelor publice;

f) asociatie legal constituita - orice organizatie civica, sindicala, patronala sau orice alt grup asociativ de reprezentare civica;

g) minuta - documentul scris in care se consemneaza in rezumat punctele de vedere exprimate de participanti la o sedinta publica sau la o dezbaterie publica;

h) ordine de precadere - ordinea care determina prioritatea participarii la sedintele publice, in raport cu interesul manifestat fata de subiectul sedintei;

i) sedinta publica - sedinta desfasurata in cadrul autoritatilor administratiei publice si la care are acces orice persoana interesata;

j) documente de politici publice - instrumentele de decizie prin intermediul carora sunt identificate posibilele solutii pentru rezolvarea problemelor de politici publice, astfel cum acestea sunt definite si structurate in Hotararea Guvernului nr. 870/2006 privind aprobarea Strategiei pentru imbunatatirea sistemului de elaborare, coordonare si planificare a politicilor publice la nivelul administratiei publice centrale si in Hotararea Guvernului nr. 775/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare si evaluare a politicilor publice la nivel central, cu modificarile ulterioare;

k) dezbateri publice - intalnirea publica, organizata conform art. 7.

Art. 4. - Autoritatile administratiei publice obligate sa respecte dispozitiile prezentei legi sunt:

a) autoritatile administratiei publice centrale: ministerele, alte organe centrale ale administratiei publice din subordinea Guvernului sau a ministerelor, serviciile publice descentralizate ale acestora, precum si autoritatile administrative autonome;

b) autoritatile administratiei publice locale: consiliile judetene, consiliile locale, primarii, institutiile si serviciile publice de interes local sau judetean.

Art. 5. - Dispozitiile prezentei legi se aplica si documentelor de politici publice elaborate de autoritatile administratiei publice centrale, asa cum sunt acestea prevazute la art. 4 lit. a).

Art. 6. - Prevederile prezentei legi nu se aplica procesului de elaborare a actelor normative si sedintelor in care sunt prezentate informatii privind:

a) apararea nationala, siguranta nationala si ordinea publica, interesele strategice economice si politice ale tarii, precum si deliberarile autoritatilor, daca fac parte din categoria informatiilor clasificate, potrivit legii;

b) valorile, termenele de realizare si datele tehnicoeconomice ale activitatilor comerciale sau financiare, daca publicarea acestora aduce atingere principiului concurentei loiale, potrivit legii;

c) datele personale, potrivit legii.

CAPITOLUL II

Proceduri privind participarea cetatenilor si a asociatiilor legal constituite la procesul de elaborare a actelor normative si la procesul de luare a deciziilor

SECTIUNEA 1

Dispozitii privind participarea la procesul de elaborare a actelor normative

Art. 7. - (1) In cadrul procedurilor de elaborare a proiectelor de acte normative autoritatea administratiei publice are obligatia sa publice un anunt referitor la aceasta actiune in site-ul propriu, sa-l afiseze la sediul propriu, intr-un spatiu accesibil publicului, si sa-l transmita catre mass-media centrala sau locala, dupa caz. Autoritatea administratiei publice va transmite proiectele de acte normative tuturor persoanelor care au depus o cerere pentru primirea acestor informatii.

(2) Anuntul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ va fi adus la cunostinta publicului, in conditiile alin. (1), cu cel putin 30 de zile lucratoare inainte de supunerea spre avizare de catre autoritatile publice. Anuntul va cuprinde: data afisarii, o nota de fundamentare, o expunere de motive, un referat de aprobare privind necesitatea adoptarii actului normativ propus, un studiu de impact si/sau de fezabilitate, dupa caz, textul complet al proiectului actului respectiv, precum si termenul limita, locul si modalitatea in care cei interesati pot trimite in scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ.

(3) Anuntul referitor la elaborarea unui proiect de act normativ cu relevanta asupra mediului de afaceri se transmite de catre initiator asociatiilor de afaceri si altor asociatii legal constituite, pe domenii specifice de activitate, in termenul prevazut la alin. (2).

(4) La publicarea anuntului, autoritatea administratiei publice va stabili o perioada de cel putin 10 zile calendaristice pentru proiectele de acte normative prevazute la alin. (2), pentru a primi in scris propuneri, sugestii sau opinii cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice.

(5) Propunerile, sugestiile sau opiniile cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice se vor consemna intr-un registru, mentionandu-se data primirii, persoana si datele de contact de la care s-a primit propunerea, opinia sau recomandarea.

(6) Persoanele sau organizatiile interesate care transmit in scris propuneri, sugestii sau opinii cu privire la proiectul de act normativ supus dezbaterii publice vor specifica articolul sau articolele din proiectul de act normativ la care se refera, mentionand data trimiterii si datele de contact ale expeditorului.

(7) Conducatorul autoritatii publice va desemna o persoana din cadrul institutiei, responsabila pentru relatia cu societatea civila, care sa primeasca propunerile, sugestiile si opiniile persoanelor interesate cu privire la proiectul de act normativ propus.

(8) Proiectul de act normativ se transmite spre analiza si avizare autoritatilor publice interesate numai dupa definitivare, pe baza observatiilor si propunerilor formulate potrivit alin. (4).

(9) Autoritatea publica in cauza este obligata sa decida organizarea unei intalniri in care sa se dezbata public proiectul de act normativ, daca acest lucru a fost cerut in scris de catre o asociatie legal constituita sau de catre o alta autoritate publica.

(10) Dezbaterile publice se vor desfasura dupa urmatoarele reguli:

a) autoritatea publica responsabila, prin persoana desemnata conform alin. (7), va organiza intalnirea, va publica pe site-ul propriu si va afisa la sediul propriu, alaturi de documentele mentionate la alin. (2), si modalitatea de colectare a recomandarilor, modalitatea de inscriere si luare a cuvintului, timpul alocat luarii cuvintului si orice alte detalii de desfasurare a dezbaterii publice prin care se asigura dreptul la libera exprimare al oricarui cetatean interesat;

b) dezbaterile publice se va incheia in momentul in care toti solicitantii inscrisi la cuvint si-au exprimat recomandarile cu referire concreta doar la proiectul de act normativ in discutie;

c) la dezbaterile publice vor participa obligatoriu initiatorul si/sau initiatorii proiectului de act normativ din cadrul institutiei sau autoritatii publice locale, expertii si/sau specialistii care au participat la elaborarea notei de fundamentare, a expunerii de motive, a referatului de aprobare privind necesitatea adoptarii actului normativ propus, a studiului de impact si/sau de fezabilitate, dupa caz, si a proiectului de act normativ;

d) in termen de 10 zile calendaristice de la incheierea dezbaterii publice se asigura accesul public, pe site-ul si la sediul autoritatii publice responsabile, la urmatoarele documente: minuta dezbaterii publice, recomandarile scrise colectate, versiunile imbunatatite ale proiectului de act normativ in diverse etape ale elaborarii, rapoartele de avizare, precum si versiunea finala adoptata a actului normativ.

(11) Toate documentele prevazute la alin. (2) si alin. (10) lit. a) si d) vor fi pastrate pe site-ul autoritatii publice responsabile intr-o sectiune dedicata transparentei decizionale. Toate actualizarile in site vor mentiona obligatoriu data afisarii.

(12) In toate cazurile in care se organizeaza dezbateri publice, acestea trebuie sa se desfasoare in cel mult 10 zile calendaristice de la publicarea datei si locului unde urmeaza sa fie organizate. Autoritatea publica in cauza trebuie sa analizeze toate recomandarile referitoare la proiectul de act normativ in discutie.

(13) In cazul reglementarii unei situatii care, din cauza circumstantelor sale exceptionale, impune adoptarea de solutii imediate, in vederea evitarii unei grave atingeri aduse interesului public, proiectele de acte normative se supun adoptarii in procedura de urgenta prevazuta de reglementarile in vigoare.

SECTIUNEA a 2-a

Dispozitii privind participarea la procesul de luare a deciziilor

Art. 8. - (1) Participarea persoanelor interesate la lucrarile sedintelor publice se va face in urmatoarele conditii:

a) anuntul privind sedinta publica se afiseaza la sediul autoritatii publice, inserat in site-ul propriu si se transmite catre mass-media, cu cel putin 3 zile inainte de desfasurare;

b) acest anunt trebuie adus la cunostinta cetatenilor si a asociatiilor legal constituite care au prezentat sugestii si propuneri in scris, cu valoare de recomandare, referitoare la unul dintre domeniile de interes public care urmeaza sa fie abordat in sedinta publica;

c) anuntul va contine data, ora si locul de desfasurare a sedintei publice, precum si ordinea de zi.

(2) Difuzarea anuntului si invitarea speciala a unor persoane la sedinta publica sunt in sarcina responsabilului desemnat pentru relatia cu societatea civila.

(3) Participarea persoanelor interesate la sedintele publice se va face in limita locurilor disponibile in sala de sedinte, in ordinea de precadere data de interesul asociatiilor legal constituite in raport cu subiectul sedintei publice, stabilita de persoana care prezideaza sedinta publica.

(4) Ordinea de precadere nu poate limita accesul massmediei la sedintele publice.

Art. 9. - Persoana care prezideaza sedinta publica ofera invitatilor si persoanelor care participa din proprie initiativa posibilitatea de a se exprima cu privire la problemele aflate pe ordinea de zi.

Art. 10. - (1) Adoptarea deciziilor administrative tine de competenta exclusiva a autoritatilor publice.

(2) Punctele de vedere exprimate in cadrul sedintelor publice de persoanele mentionate la art. 9 au valoare de recomandare.

Art. 11. - Minuta sedintei publice, incluzand si votul fiecarui membru, cu exceptia cazurilor in care s-a hotarat vot secret, va fi afisata la sediul autoritatii publice in cauza si publicata in site-ul propriu.

Art. 12. - (1) Autoritatile publice prevazute la art. 4 sunt obligate sa elaboreze si sa arhiveze minutele sedintelor publice. Atunci cand se considera necesar, sedintele publice pot fi inregistrate.

(2) Inregistrarile sedintelor publice, cu exceptia celor prevazute la art. 7, vor fi facute publice, la cerere, in conditiile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public, cu modificarile si completarile ulterioare.

(3) Autoritatile administratiei publice prevazute la art. 4 sunt obligate sa justifice in scris nepreluarea recomandarilor formulate si inaintate in scris de cetateni si asociatiile legal constituite ale acestora.

Art. 13. - (1) Autoritatile publice prevazute la art. 4 sunt obligate sa intocmeasca si sa faca public un raport anual privind transparenta decizionala, care va cuprinde cel putin urmatoarele elemente:

a) numarul total al recomandarilor primite;

b) numarul total al recomandarilor incluse in proiectele de acte normative si in continutul deciziilor luate;

c) numarul participantilor la sedintele publice;

d) numarul dezbaterilor publice organizate pe marginea proiectelor de acte normative;

e) situatia cazurilor in care autoritatea publica a fost actionata in justitie pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi;

f) evaluarea proprie a parteneriatului cu cetatenii si asociatiile legal constituite ale acestora;

g) numarul sedintelor care nu au fost publice si motivatia restrictionarii accesului.

(2) Raportul anual privind transparenta decizionala va fi facut public in site-ul propriu, prin afisare la sediul propriu intr-un spatiu accesibil publicului sau prin prezentare in sedinta publica.

CAPITOLUL III

Sanctiuni

Art. 14. - (1) Orice persoana care se considera vatamata in drepturile sale, prevazute de prezenta lege, poate face plangere potrivit dispozitiilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificarile si completarile ulterioare.

(2) Plangerea si recursul se judeca in procedura de urgenta si sunt scutite de taxa de timbru.

Art. 15. - Constituie abatere disciplinara si se sanctioneaza, potrivit prevederilor Legii nr. 188/1999 privind Statutul functionarilor publici, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare, sau, dupa caz, potrivit legislatiei muncii, fapta functionarului care, din motive contrare legii, nu permite accesul persoanelor la sedintele publice sau impiedica implicarea persoanelor interesate in procesul de elaborare a actelor normative de interes public, in conditiile prezentei legi.

Art. 16. - Persoanele care asista la sedintele publice, invitate sau din proprie initiativa, trebuie sa respecte regulamentul de organizare si functionare a autoritatii publice. In cazul in care presedintele de sedinta constata ca o persoana a incalcat regulamentul, va dispune avertizarea si, in ultima instanta, evacuarea acesteia.

CAPITOLUL IV

Dispozitii finale

Art. 17. - (1) Prezenta lege intra in vigoare in termen de 60 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

(2) La data intrarii in vigoare a prezentei legi orice dispozitie contrara se abroga.

Art. 18. - In termen de 30 de zile de la intrarea in vigoare a prezentei legi, autoritatile publice si celelalte persoane juridice prevazute la art. 4 sunt obligate sa isi modifice regulamentul de organizare si functionare in conformitate cu prevederile prezentei legi.